

Hvem er vi?

Her beskriver I kort jeres stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for jeres pædagogiske arbejde.

Børnehuset Højvang er et integreret dagtilbud med to vuggestuegrupper og to børnehave grupper.

Vi ligger placeret i Græse Bakkeby i Frederikssund Nord. Vi er et område bestående af ti Børnehuse, hvor hvert børnehus har en daglig pædagogisk leder tilknyttet, og en fælles områdeleder.

Børnehuset Højvang ligger placeret i natur skønne omgivelser, tæt på skole og by.

I Børnehuset Højvang arbejder vi ud fra at skabe en tryk og tillidsfuld dagligdag, hvor vi lægger vægt på at møde det enkelte barn ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi er et børnehus der vægter at arbejde ud fra at skabe et læringsmiljø som tilgodeser alle børn.

Vi arbejder både med aldersopdeling af børnegrupperne, samt på tværs af årgangene.

Vi oplever at børnene har stor glæde af at være sammen på tværs af aldersgrupperne, hvori vi igennem forskellige forløb med børnene har iagttaget hvordan børnene udviser empati, medinddragelse og læring overfor hinanden.

I vuggestuen har vi aldersopdelt børnene, for at imødekomme de udviklingsbehov, samt forventninger og krav man kan fastsætte som voksen bedst muligt. Vi arbejder på baggrund af dette med børn i alderen 0-2 år på den ene gruppe, og børn fra 2-3 år på den anden gruppe.

I børnehaven er børnegrupperne sammensat på kryds og tværs for de 3-6 årige. For de kommende skolebørn har vi storegruppe frem til mini sfo start 1. maj.

Vi arbejder til daglig med genkendelige rammer, hvor børnene indgår i vekselvirkning mellem vokseninitieret aktiviteter, rutiner og lege, og mulighed for medbestemmelse i børneinitieret aktiviteter og lege.

Vi oplever at børnene trives med at indgå i et fællesskab hvor der både er åbne stuer i løbet af dagen, samt mulighed for at fordybe sig i mindre grupper på de enkelte stuer.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Vores børnesyn bygger på, at barnet fødes som et relationelt menneske med gode intentioner, nysgerrighed og lyst til læring. Vores børnesyn er, at barnet:

- har en værdi i sig selv
- ses som kompetent og har ressourcer
- finder sine ytringer meningsfulde for barnet selv
- er et individ og er forskellig fra andre
- har mestringskompetencer
- har en intention bag sine handlinger
- udvikles i relationer og inkluderende fællesskaber
- har behov for omsorg, anerkendelse, respekt og nære relationer
- er afhængigt af personale; nogen, der holder af det
- har krav på medinddragelse
- ses som aktiv medskaber af egen læring
- er legende

Vores børnesyn skal i hverdagen vise sig ved, at vi har børn, som:

- leger og indgår i relationer med hinanden "Hvad skal vi lege?"
- har selvværd og selvtillid "Så er jeg her!"
- er nysgerrige, spørger, udforsker og undres
- er tillidsfulde og udtrykker deres behov, ønsker og meninger
- henvender sig til personalet, viser glæde for dem og søger hjælp ved behov
- har gode narrativer om hinanden og hjælper hinanden
- kan konflikthåndtere
- vil prøve nyt, tør fejle og prøver igen
- er sig selv og respekterer andre
- er glade, trygge og i trivsel
- føler sig set, hørt og forstået
- er bevidste om eget værd

For at omsætte vores børnesyn, skal vi som personale:

- være nærværende, reflekterende, guidende og have empati
- møde børnene i øjenhøjde (helt praktisk og i overført betydning)
- give børnene mulighed for at ytre sig
- være så fleksible som muligt for at inddrage børneperspektiver
- afstemme os følelsesmæssigt til børnene med kropssprog, mimik og stemmeføring (mikroregulering)
- justere os i aktiviteter, afvige fra planen og gribe børnenes initiativ
- følge barnets spor og være nysgerrige på barnets intentioner
- opbygge tillidsfulde relationer til børnene
- være fordomsfri og respektere barnets baggrund (familie, etnicitet mv.)

- være tilgængelige og vise glæde for ALLE børn
- skabe gode narrativer om børnene
- være opmærksomme på, at der altid skal være en pædagogisk bagdør for alle børn
- møde barnet på alle følelser

Læringssyn

Vores læringssyn bygger på, at læring fokuserer på at lære at lære og at læring er kontinuerlig og sker hele tiden. Vores læringssyn er, at læring:

- er, når man kan formidle og anvende det lærte
- sker, når barnet er tryk, i trivsel og har tillid til børn og Personale
- giver forskelligt læringsudbytte, hvilket skal respekteres
- kan opstå, når der er mulighed for at udforske, spørge, undres og afprøve
- forudsætter motivation, nysgerrighed og mening

Læring kan vise sig på flere måder hos børnene. Det kan være interpersonelt, relationelt, implicit og explicit. Når vi ser tegn på læring, ser vi børn, som:

- har selvtillid og viser ny læring frem "Se hvad jeg kan!"
- er nysgerrige på verden og undres, som vil vide mere og stiller spørgsmål
- prøver og øver sig i at øve sig
- leger og udvikler legen med nye elementer
- hjælper børn til ny læring
- er fordybet og optaget
-

For at understøtte børns læring, skal vi som personale:

- være bevidst om barnets nærmeste udviklingszone
- være observerende
- have øje for supplerende læring
- skabe en struktur, som giver mulighed for ro
- skabe udfordrende og foranderlige læringsmiljøer, hvor læring er muligt
- være opmærksomme på vigtigheden af både børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner
- tilrettelægge læringsmiljøet i forhold til både det enkelte barn og gruppen
- undre os sammen med børnene
- give rum og plads til nysgerrighed og anerkende alle spørgsmål
- følge børnenes spor – åbne for ny viden om det, de viser interesse for
- udvide børns begrebsverden gennem leg
- lade børn gøre det, de selv kan
- gå foran, ved siden af og bagved barnet
- anerkende barnets indsats og ikke resultatet
- skabe mening for barnet
- motivere barnet

Børnefællesskaber

Børnefællesskaber er fundamentet for at hver enkelt barn kan trives, udvikle sig, være i læring og dannes til et helt menneske med en stærk integritet.

Børnefællesskaberne skal:

- være inkluderende og sikre deltagelsesmuligheder for alle
- balancere mellem individ og fællesskab
- understøtte at alle børn har en stemme

Børnefællesskaberne understøtter at børn:

- er en del af mindst et legefællesskab
- udviser omsorg for andre
- oplever sig som en del af fællesskabet
- er deltagende og bidrager til fællesskabet
- kan vente og tilsidesætte egne behov
- hjælper børn
- trives
- kan afstemme sig i forhold til hinanden og situationen
- oplever, at de kan være sig selv

Vores rolle som personale i og omkring børnefællesskaberne er at:

- støtte og guide barnet i fællesskabet
- have øje for det enkelte barn i det store fællesskab
- etablere fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at danne venskaber på tværs af alder, køn og kultur
- påtage sig rollen som karavanefører
- have øje på, at alle børn er inkluderet i et fællesskab
- tilrettelægge læringsmiljøet, så det inviterer til alsidige børnefællesskaber
- have opmærksomhed på både de forpligtende fællesskaber, der tager udgangspunkt i hvad barnet og gruppen har brug for og de uforpligtende fællesskaber
- have opmærksomhed på det sociale samspil og de sociale spilleregler

Dannelse og børneperspektiv

Demokrati og medbestemmelse

Dannelse er en proces, som udvikler integritet, engagement, livsduelighed, gå-på-mod og deltagelseskompetence, og klæder barnet på til at deltage i et demokratisk samfund og i en global verden.

Som tegn på at børnene inddrages og deres perspektiv er til stede, ser vi børn, som:

- kommer med idéer og ønsker til aktiviteter
- er medaktør i tilrettelæggelse af aktiviteter
- har tid, rum og ro
- agerer hensynsfuldt og empatisk i samspil med andre
- udtrykker meninger og holdninger
- stiller spørgsmål og er nysgerrige
- lytter til hinanden og accepterer andres meninger
- forstår demokratiske valg
- har forståelse for forskelligheder

Som personale fremmer vi dannelse, demokrati og medbestemmelse ved at:

- tilrettelægge en dagligdag, hvor børnenes perspektiv inddrages
- vise interesse for børnenes spor, gribe deres initiativer og understøtte og udbygge dem
- være bevidst om at inddrage børnene i hverdagens aktiviteter og gøremål
- sikre alle børn medindflydelse og medbestemmelse
- inddrage børnene i demokratiske valg
- skabe forståelse for forskelligheder hos børnene
- understøtte børnekultur og dermed børnenes initiativer

Leg

Leg er grundlæggende for børns sociale og personlige udvikling. Legen er:

- et rum, hvor barnet kan eksperimentere
- en måde at forstå og begribe verden
- barnets mulighed for at bearbejde oplevelser og følelser
- et rum hvor barnet øver sig i at justere sig og forhandle

Når børn besidder legekompetence:

- evner de at fastholde en leg og genoptage den efter tid
- har de empati og kan tage hensyn til andre
- kan de forhandle og indtage forskellige roller
- kan de vente på tur og justere sig i forhold til andre
- leger de fantasilege
- udvikler de deres sprog og kommunikation i legen
- leger de på tværs af alder og køn
- opnår de forskellige mestringsstrategier
- kan de invitere andre ind i leg
- eksperimenterer og udfordrer de sig selv i legen

For at understøtte legen og børnenes deltagelse, skal vi som personale:

- indgå i børnenes leg på forskellige niveauer (gå foran, ved siden af og bagved)
- fordybe os i et emne i engageret samvær med børnene
- opfatte leg som værdifuld og give den plads
- vægte både vokseninitieret og børneinitieret leg
- understøtte legefællesskaber mellem børnene
- være opmærksomme på, hvilke lege børnene er optaget af
- sikre, at alle børn indgår i et legefællesskab
- anvende legens data
- skabe et læringsmiljø, som indbyder til leg
- forberede børnene, når det er nødvendigt at afbryde legen
- mediere ved konflikter i legen, så den kan fortsætte
- igangsætte lege og inddrage børn, der ikke er i leg

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i børnehuset har tre dimensioner:

- Det fysiske miljø inde og ude, arkitekturen, hvordan ser der ud, hvilke materialer er der, hvilke muligheder byder det på for fysisk udfoldelse
- Det pædagogiske miljø, hvordan er pædagogikken tilrettelagt med tanke på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse, hvordan ser strukturen og rammerne ud, dagens rutiner og rytme.
- Det sociale miljø, som børn og personale skaber sammen, når de indgår i og bidrager til børnehusets materialitet, aktiviteter, steder, rum osv.

Når vi lykkes med et godt pædagogisk læringsmiljø, ser vi børn, som:

- trives i børnehuset
- kan genkende dagens rutiner og rytme
- er trygge og kan vælge til og fra mellem forskellige tilbud
- selvstændigt kan gå i gang med en leg/aktivitet
- føler sig set, hørt og forstået.

For at skabe et godt læringsmiljø med fokus på kerneopgaven, skal vi som personale:

- udvikle det pædagogiske læringsmiljø ved at opstille mål, handle, evaluere og justere.
 - skabe tydelig struktur og rammer, genkendelighed og forudsigelighed i hverdagen (makroregulering)
 - være opmærksomme på vores positionering (foran, bagved og ved siden af og være bevidst om at være hhv. karavanefører og hjælper)
 - reflektere over egen praksis og vores rolle som læringsmiljø
 - justere os i forhold til barnet/børnegruppen
 - tilrettelægge dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksenstyret aktivitet, rutiner og pauser
 - indrette huset, så det er tydeligt, hvilken leg og læring, der kan foregå på stedet, også på legepladsen
 - tage ansvaret for stemningen i miljøet
-

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et tæt samarbejde mellem forældrene og personalet viser barnet, at de voksne har det godt med hinanden og det er en forudsætning for at barnet kan være tryk og trives i institutionen.

- **Det professionelle forældresamarbejde er kendetegnet ved:**
 - Tryghed og tillid
 - Forældre mødes med respekt i forhold til at det er dem, der kender barnet bedst
 - Forståelse for forskellighed uden fordomme
 - Gensidig forventningsafstemning
 - Ærlighed og troværdighed
 - Konstruktiv dialog, kommunikation og formidling

Når forældresamarbejdet fungerer, vil vi opleve forældre, som:

- søger råd og vejledning
- informerer om ændringer i hjemmet
- deltager i samtaler, møder og sociale arrangementer i børnehuset
- respekterer og understøtter børnehusets regler
- læser og forholder sig til informationer
- stiller spørgsmål til os
- er trykke og har tillid til os
- er nysgerrige på vores praksis
- spørger ind til barnets læring og optagethed
- tør tale om både det, der fungerer og det, der ikke fungerer
- føler sig hørt i forhold til deres barn
- taler positivt om deres børnehus
- er medskabere af og understøtter kulturen i børnehuset

Vi finder det afgørende for barnets trivsel, at få et godt forældresamarbejde i gang. Som personale bidrager vi med at:

- invitere forældrene ind i kulturen i børnehuset
- råde og vejlede ud fra vores faglige viden
- informere om dagligdagen
- være opsøgende og tage ansvar for samarbejdet
- være imødekommende og have positive forventninger til forældrene
- forstå og tro på, at forældrene gør det bedste de kan
- forstå og respektere, at der er flere virkeligheder
- forventningsafstemme og være bevidst om at italesætte tavs viden
- være opmærksom på, at kommunikation kan understøttes af billeder mm.
- være opmærksomme på at give alle familier mulighed for at bidrage med noget, som de er gode til
- inddrage forældrene i overvejelser, observationer mv. omkring deres barn - også de svære ting
- være autentiske og troværdige
- være undersøgende og nysgerrige
- opfatte forældrene som en ressource og anerkende deres perspektiver og oplevelser

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner skal forstås som en sammensat gruppe af børn, der f.eks. kan være børn med en svag socio-økonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet. Det kan være en varig funktionsnedsættelse eller en kortvarig akut situation, men vi forstår en udsat position som både dynamisk og kontekst-afhængig.

Når vi lykkes med at arbejde inkluderende, ser vi børn, som:

- deltager i fællesskaber på deres egne præmisser
- viser forståelse for andre børns særaftaler
- føler sig som en del af leg og fællesskab
- føler de hører til og har positive relationer
- føler sig anerkendt og værdifulde

Som personale arbejder vi inkluderende ved at:

- arbejde med pædagogiske bagdøre
- være opmærksomme på, om et barn oplever sig som deltagende eller ikke deltagende, når det befinder sig i yderkanten af aktiviteten
- møde barnet positivt
- møde barnet med anerkendelse
- guide barnet i og ind i fællesskaber
- skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- være opmærksomme på at mindske deltagelsesbarrierer i læringsmiljøet
- kompensere der, hvor det giver mening
- modvirke marginalisering og stigmatisering
- tilrettelægge og justere os i forhold til barnets behov
- være opmærksomme på at sikre alle børn deltagelsesmuligheder
- give slip på "vi plejer"
- respektere barnet og barnets bidrag
- opfatte mangfoldighed som en ressource
- tænke ressourceorienteret om barnet
- skabe positive narrativer om barnet
- arbejde med struktur, tydelighed, forudsigelighed, genkendelighed
- være opmærksomme på at positionere barnet positivt i fællesskaber

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi vil etablere et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø for de børn, der skal starte i mini SFO 1. maj det følgende år. Vores arbejde skal understøtte, at børnene har mod på at skulle i skole. Børn, som har mod på at skulle i skole:

- kan imødekomme krav og tilsidesætte egne behov
- har følelsesmæssigt overskud og kan klare modstand
- står ved egne følelser og oplevelser
- kan og vil indgå i fællesskaber
- er nysgerrige på det nye
- siger ja til fællesskabet og aktiviteterne i det
- kan begå sig i fællesskabet, dvs. lytte, tale, vente og handle efter anvisninger
- har overskud til at indgå i nye fællesskaber og er deltagende
- kan tage kontakt og danne nye venskaber
- har mod og lyst til nye venskaber
- viser glæde ved mødet med nye kammerater
- hjælper og vejleder andre børn
- tager hånd om hinanden i nye venskaber
- tør møde nye udfordringer og har mod på nye oplevelser
- glæder sig til førskoleaktivitet på tværs af husene
- kan være i deres krop – kropskontrol – impulshæmning – mærke sin krop – kropsbevidsthed
- kan affektregulere
- har gå-på-mod
- kan fordybe sig og er vedholdende
- har lyst til at lære
- er nysgerrige overfor bogstaver, tal, mønstre, former osv.

Som personale skaber vi sammenhæng og understøtter overgangen til børnehaveklassen ved, at vi:

- skaber brobygningsarbejde på tværs af huse i forhold til skolestart
- har en legende tilgang og følger børnenes spor
- kan se alle børns potentialer og har en eksperimenterende tilgang
- arbejder med aktiviteter, som er med til at støtte børnene i at blive skoleparate
- indgår i og er medudviklere af det skoleforberedende arbejde på tværs af husene
- udfordrer børnene med ukendte opgaver og miljøer
- tilrettelægger dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksestyrede aktiviteter, rutiner og pauser
- udfordrer børnene tilpas – nærmeste udviklingszone
- understøtter børnenes mulighed for at danne nye venskaber
- guider børnene til selv at løse problemer og håndtere konflikter
- tilrettelægger aktiviteter med fokus på farver, former, tal og bogstaver
- øver børnene i at være kritisk tænkende
- giver børnene ansvar i forhold til daglige opgaver
- ansporer børn til at øve sig og prøve selv
- arbejder med at udvikle børnenes følelsesmæssige regulering
- udfylder overgangsark til brug for overlevering til skolen

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Vi lægger vægt på at børnene har kendskab til deres lokalsamfund og de muligheder, der er omkring dem. Frederikssund kommune har etableret to tilbud til alle dagtilbud i kommunen, som børnene skal deltage i. Det er Kulturstierne og en årlig teatertur.

Kulturstier:

Kulturstier er et tilbud til alle vores 4- og 5-årige i Frederikssund kommunes dagtilbud.

De deltagende kulturinstitutioner fra lokalområdet er Biblioteket, Museet Færgegården, Willumsens museum og Musikskolen. Der arbejdes på at udvide Kulturstierne med et naturtilbud.

Børnene møder de lokale kultur- og naturformidlere og institutioner gennem strukturerede forløb, som er udviklet i et samarbejde mellem pædagoger og kulturformidlere.

På Kulturstierne kommer børnenes nysgerrighed og sanser vidt omkring i litteraturen, naturen, billedkunsten, musikken og kulturarvens verdener.

Teatertur:

Hvert år får alle børn i Frederikssund kommunes dagtilbud mulighed for at se en teaterforestilling. I vores lokalområde foregår det i Kulturhuset Elværket.

Andre tilbud:

Her ud over er der Børnebiffen, som også er et tilbud til alle dagtilbud i Frederikssund kommune.

Det er et samarbejde mellem daginstitutionerne og de tre lokale biografer i Frederikssund: Parkteatret, Skibby Kino og Slangerup Kino.

Tilbuddet er frivilligt og styret af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de tre biografer og tre dagtilbudsledere fra hhv. Frederikssund Nord/Syd, Slangerup og Jægerspris/Skibby.

I de enkelte børnehuse er der forskellige traditioner i lokalsamfundet, for eksempel Luciaoptog og fastelavn på plejehjemmet, besøg i kirken til jul, julesang hos Blindesamfundets lokalafdeling og besøg på brandstationen.

Inddragelse af lokalsamfundet, oplever vi som et vigtigt element i etableringen af det pædagogiske læringsmiljø.

Ved at anvende de muligheder vi stilles til rådighed med kan vi give børnegruppen værdifulde erfaringer. I Frederikssund kommune arbejder vi blandt andet med kulturstierne. Via kulturstierne får de 4-6 årige mulighed for at opleve forskellige kulturistiske og musikalske begivenheder.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø skal understøtte et fysisk læringsmiljø, der tilsigter alsidig motorisk udvikling, legekompeterer og læring. Det skal tilgodesse børns forskellige aldre og kompetenceniveau.

Det fysiske børnemiljø er et miljø, hvor børnene:

- tydeligt kan se, hvilke muligheder, der er i rummet
- inddrages i beslutninger omkring indretning
- har mulighed for at opsøge private rum
- får inspiration og ideer til lege ved hjælp af det, det enkelte rum tilbyder
- har mulighed for fordybelse i leg og aktivitet
- har adgang til legetøj og beskæftigelsesmaterialer
- har mulighed for at indrette eget legemiljø her og nu
- har mulighed for at udfolde sig og udfordre sig både inde og ude
- har mulighed for selvhjulpethed

For at understøtte børnemiljøet, skal personalet indrette et miljø, hvor:

- der er mulighed for fysisk aktivitet, stilleområder, kreativitet, være mange, være få
- der er mulighed sol, skygge og læ
- Der er en fleksibel indretning
- Der kan skabes fysisk plads i rummet ved hjælp af f.eks. indskudsborde, væghængte borde og rumdelere
- Der opfordres til fysisk aktivitet, både med høj og lav intensitet
- børneperspektivet er tænkt ind i indretningen af rummene
- Der er fokus på at sikre en god hygiejne og et godt indeklima (lys, lyd/støjniveau, lugt, temperatur)

Det psykiske børnemiljø skal understøtte et alsidigt læringsmiljø, der tilsigter både personlig udvikling og udvikling i fællesskaber. Det skal afspejle læringsmiljøets værdier og fremme børnenes trivsel.

Det psykiske børnemiljø er et miljø, hvor børnene mødes anerkendende og der er fokus på:

- Tryghed, tillid og børneperspektiv
- Tolerance og respekt
- At børnene føler sig hørt og set
- At børnene føler sig som en del af fællesskabet
- de vilkår og muligheder, det enkelte barn har
- at tager højde for det enkelte barns følelsesmæssige alder
- respekt for barnets integritet
- At børnene føler sig betydningsfulde
- At børn møder gode stemninger
- At børn tages alvorligt
- En god omgangstone
- At anerkende børns perspektiv på f.eks. venskab, leg og konflikthåndtering
- At se mangfoldighed som en ressource
- respekt for og accept af at vi er forskellige
- det positive narrativ om barnet og familien

- At børn gennem deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden

Det æstetiske børnemiljø skal understøtte det pædagogiske læringsmiljø med en sanselig dimension. Vi tillægger den æstetiske dimension værdi, da der er en sanselig glæde forbundet med børnenes oplevelse af, hvordan der ser ud i dagtilbuddet, den udlevede kultur og de indtryk og udtryk det må afstedkomme.

Det æstetiske børnemiljø er et miljø, som stimulerer børns sanser og giver dem lyst til at udforske og undersøge omverdenen. Det er kendetegnet ved at:

- Vi bruger godkendte materialer
- Vi tilgodeser børnenes behov for at udfolde sig
- Børnene tilbydes voksenstyrede kreative udfoldelser
- Børnene inddrages og kan identificere sig med udsmykningen i huset
- Børnene eksperimenterer med det visuelle udtryk
- Børnene deltager aktivt i rummets æstetik ved at tage stilling og tilføje til rummets visuelle udtryk og indhold
- Børnene anerkendes for egne kreative udfoldelser
- Børnene erfarer gennem sanser
- Vi har tænkt over farvesammensætningen i rummet
- Vi får en følelse af, at her er rart at være
- Indretningen og udsmykningen virker stimulerende og inspirerende på børn
- Kreativiteten stimuleres

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som møder barnet ud fra barnets nærmeste udviklingszone.
- Personale som giver plads til børnenes egne initiativer.
- Personale som møder barnet med smil, imødekommenhed, opmuntring og motivation.
- Personale som møder barnet med anerkendelse, omsorg og en lyttende tilgang.
- Personale som er opmærksom på børnegruppen og støtter og vejleder hvor der er behov.
- Personale som sikrer tydelige rammer, som er med til at skabe et trygt miljø.

Tegn på læring:

- Børn som er nysgerrige på hinanden og omverdenen.
- Børn som inkluderer hinanden i lege og viser omsorg for hinanden.
- Børn som kan fordybe sig i lege, og igangsætte nye lege.
- Børn som er trygge og udviser robusthed.
- Børn som har gåpåmod, og gerne vil deltage i fællesskabet.
- Børn som kopier lege de voksne har præsenteret dem for.

I Børnehuset Højvang har vi fokus på at skabe et læringsmiljø der understøtter og inkluderer alle børn. Vi er opmærksomme på at børn udvikler sig forskelligt, har forskellige styrker og udviklingsbehov. Igennem samspillet med børnene har vi øje for hvor vi som voksne skal understøtte det enkelte barn.

Vi er opmærksom på at skabe en dagligdag som er struktureret, tydelig og rummelig. En dagligdag som børnene kan navigere i og samtidig være medaktør i.

Eksempel på et læringsmiljø hvor vi har haft fokus på deltagelsesmulighed i børnegruppen.

Inde på den ene børnehave gruppe have personalet observeret at drenge gruppen havde svært ved at indgå i ligeværdige legerelationer med hinanden.

Personalet havde på stuemøder drøftet hvilke handlemuligheder de kunne igangsætte, hvordan de skulle understøtte børnene. Personalet aftalte at de ville sætte fokus på at skabe den gode tilknytning og relation til hinanden. Personalet fulgte desuden børnenes spor, da børnene var utrolige glade for blandt andet superhelte.

Der blev aftalt at vi skulle starte et forløb op med gruppen, som skulle køre i nogle uger. Første proces i forløbet var at skabe små grupper, som sammen med en voksen gik på små ture i nærmiljøet, hvor der var plads til at udfolde, udforske og danne nye erfaringer med sig selv og andre.

Derefter begyndte vi hver fredag at gå over i tumlesalen på skolen, hvor vi inviterede børnene med ind i superhelte universet. Igennem forskellige lege skabte vi et læringsmiljø hvor vi var opmærksomme på at børnene igennem vilde, sjove, omsorgs og stillesiddende lege kom, tætter på hinanden, og indgik i et ligeværdigt samspil.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som møder barnet med nysgerrighed, omsorg og glæde.
- Personale som guider og hjælper børnene.
- Personale som understøtter børnenes lege og relationer.
- Personale som går på opdagelse sammen med børnene.
- Personale som skaber plads og mulighed for at alle børn inkluderes i dagligdagen.

Tegn på læring:

- Børn som er nysgerrige på hinandens forskelligheder.
- Børn som øver sig i at indgå i fællesskabet via leg.
- Børn som igennem sproget kan udtrykke følelser og behov.
- Børn som oplever at blive set, hørt og forstået af de voksne.
- Børn som udvikler sig, og får styrket deres ressourcer.

Både i vuggestuen og børnehaven har vi fokus på at skabe gode og udviklende fællesskaber for børnene. Vi har øje for hvilken børnegruppe vi har, og arbejder ud fra at tilrettelægge og skabe handlemuligheder og deltagelsesformer som går ind og tilgodeser børnene.

I vuggestuen arbejder vi meget med at skabe den tætte relation, hvor vi igennem forskellige lege og aktiviteter sætter fokus på at inddrage alle børnene. Vi tilpasser vores pædagogiske arbejde og justerer løbende ud fra hvad den enkelte børnegruppe er optaget og nysgerrige på.

Vi arbejder meget med børnenes sanser, at kunne mærke, føle og opleve nye ting, følelser, danne nye erfaringer.

Vi er opmærksomme på vigtigheden af, at kunne navigere og hjælpe de mindste børn med at udvikle selvbestemmelse, at kunne afkode de sociale spilleregler, indgå i kontakt med andre børn og voksne.

Vi støtter og vejleder børnene igennem legen, hvor vi er opmærksomme på at give dem handlemuligheder, som de øver sig i at bruge.

I børnehaven arbejder vi fortsat med at hjælpe og støtte børnene i deres deltagelse i fællesskabet. Vi støtter børnene i lege, aktiviteter og deres sociale samspil med hinanden. Vi er optaget af at være nysgerrige på børnenes sociale spilleregler, legens formelle og uformelle spilleregler. Igennem legen udvikles børnenes sociale læring og udvikling. Børnene øver sig i at være en del af fællesskabet ved at:

- Lære at byde sig ind i legen
 - Hvad vil det sige at være en god ven.
 - Hvordan hjælper og støtter man sine venner.
 - Hvordan kan man løse konflikter.
 - Hvordan skaber man gode lege
-

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som understøtter børnenes sproglige udvikling
- Personale som hjælper barnet med at tilegne sig sproglige kompetencer
- Personale som er tydelige sprogligt og bruger deres mimik ved nonverbal dialog
- Personale som hjælper barnet med at oversætte og gøre sig forståelig
- Personale som har fokus på rim, remser, sang
- Personale som opstiller aktiviteter der tager udgangspunkt i sprog og kommunikation
- Personale som skal være opmærksomme på at alle børn er deltagende og inkluderes i fællesskabet
- Personale som samarbejder om barnets sproglige udvikling sammen med forældre
- Personale som anvender hjælpermidler og andre fagpersoner ved behov

Tegn på læring:

- Børn som bruger deres sproglige kompetencer
- Børn som indgår i lege og bruger både verbal og non verbal sprog strategier
- Børn som kan kommunikere med hinanden, udtrykke deres følelser og udtrykke deres behov
- Børn som er nysgerrige og undersøgende i forhold til deres sproglige udvikling
- Børn som gerne vil hører historier, rim og remser

Igennem sproget udvikler vi evnen til at indgå i forskellige dialoger med hinanden. Vi bruger sproget til at sætte ord på når vi gerne vil kommunikerer noget med et andet menneske, fortælle om noget vi har oplevet, gerne vil opleve mm.

I Børnehuset Højvang er vi optaget af at understøtte det enkelte barn samt børnegruppens sproglige kompetencer.

Vi indgår dagligt i mange sproglige interaktioner og skal som personale forholde os til hvilken sprog strategi vi anvender i forhold til det enkelte barn samt i kommunikationen med forældrene.

Vi er opmærksomme på at børn udvikler sig forskelligt sprogligt, og har forskellige forudsætninger for at tilegne sig sprog.

I vuggestuen lægger vi meget vægt på at de voksne er oversætter for børnene, og hjælper dem med at sætte ord på det de giver udtryk for. De voksne bruger deres mimik og kropssprog til at understøtte sproget. De er opmærksomme på at anvende korte sætninger, og stille krav og forventninger som barnet kan imødekomme.

Dette kan være at børnene selv skal lægge deres madpakke, hagesmæk, kop og bestik hen på rullebordet efter frokost. Dette bliver øvet med børnene ved blandt andet at den voksne visuelt viser hvad der forventes og efterfølgende sætter ord på sine handlinger.

Igennem dagen stimulerer vi børnene sprogligt ved at sætte ord på alt, gengive lyde, synge, læse og være en sproglig rollemodel for børnene.

I børnehaven bruger vi sproget endnu mere i forhold til vores interaktion med børnene. Vi forventningsafstemmer, indgår aftaler, hjælper børnene når de sprogligt har brug for det, laver forskellige øvelser ved hjælp af sproget, understøtter børnenes sproglige udvikling.

Ved frokost i børnehaven sidder børnene fordelt ved forskellige borde sammen med en voksen.

Den voksne bruger frokost situationen til at indgå i forskellige dialoger med børnene. Dette kan være alt fra at starte en samtale op i forhold til hvad børnene har lavet af spændende ting i løbet af dagen, hvad de skal lave i weekenden, hvad de har med på madpakken. Igennem de forskellige samtaler lægger vi desuden vægt på at vi inddrager begreber, tal, farver, figurer osv.

Vi oplever at ved at lege med sproget og gøre det sjovt kan vi formå at inkludere flere børn og fastholde deres opmærksomhed.

-

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som igangsætter og skaber mulighed for bevægelse, både ude og inde
- Personale som udfordrer det barnet mestre i forvejen
- Personale som arbejder med sanser aktiviteter
- Personale som udfordrer dem med høj og lav arousal
- Personale som er rollemodeller, og bruger deres krop med begejstring
- Personale som støtter og opmuntre det enkelte barn
- Personale som følger barnets/børnegruppens spor og interesser
- Personale som arbejder med at skabe aktiviteter der inkluderer børnenes fin og grov motorik

Tegn på læring:

- Børn som deltager i aktiviteter
- Børn som trives både fysisk og psykisk
- Børn som kan regulere sig selv og aflæse andre børns kropssprog
- Børn som har sprudlende kroppe
- Børn som er nysgerrige, trygge og gerne vil udfordre deres kroppe

Vi oplever i vores daglige arbejde, at børn har brug for forskellige motoriske og sensoriske udfordringer. Alle børn er født med lysten til at lære, er født nysgerrige og vil gerne eksperimentere og undersøge omverdenen.

Det er vores ansvar at sikre at alle børn får mulighed for at indgå i en dagligdag hvor vi blandt andet sætter fokus på motorik, bevægelse og kroppen.

Igennem barnets nærmeste udviklingszone kan vi lave tilpasse forstyrrelser og udfordrer børnene i deres udvikling..

Vi kan skabe forskellige aktiviteter og forløb hvor vi sætter fokus på bestemte læringsmål, som vi vurderer vil være udviklende for børnegruppen.

Igennem fysiske aktiviteter sætter vi blandt andet fokus på at rammesætte og tydeliggør hvilke forventninger og krav vi har i forhold til den læring vi ønsker at børnene skal opnå.

Vi har for øje at skabe tilpasse udfordringer, hvori vi som voksne skal fremstå som tydelige rollemodeller, der understøtter, vejleder og guider børnene.

Børn skaber igennem fysisk bevægelse læringsprocesser, som er med til at understøtte deres evne til at udvikle erfaring, viden og sociale processer.

Vi oplever at børn som er i følelsesmæssig, fysisk og psykisk balance udvikler lysten til at afprøve, udvikle og deltage i de aktiviteter de tilbydes.

Børn som er i ubalance, har brug for struktureret og nærværende voksne som kan understøtte dem, og skabe de tilpasse udfordringer det enkelte barn har brug for.

Vi har blandt andet haft fokus på bevægelse, krop og sanser ved at arbejde fælles med et forløb for alle børnene og de voksne i Højvang.

Personalet mødtes til planlægningsmøder, hvor de skulle tage udgangspunkt i hvordan de kunne rammesætte og strukturere et forløb som tog udgangspunkt i hele børnegruppen.

Der blev aftalt hvilke dage i løbet af ugen forløbet skulle foregå, samt afsat en tidshorisont på en måned.

Alle børn blev efterfølgende delt op i grupper, med voksne tilknyttet.

Forløbet blev afholdt i maj måned og følgende aktiviteter blev der arbejdet med:

- Sanser aktiviteter. (massage, vandleg)
- Cykelforløb. (både inde på legepladsen og i nærområdet)
- Slåskultur.
- Forhindringsbaner.

Igennem vores bevægelses forløb er vi blevet nysgerrige og opmærksomme på vigtigheden i at understøtte børnenes kropslige udvikling. Vi har erfaret at størstedelen af børnene har udviklet sig og er blevet mere modige, nysgerrige, aktive og deltagende. De har erfaret sig ny viden og læring, og har kommunikeret og indgået i forskellige fællesskab, hvori de forskellige læringsmål personalet havde opsat blev opnået. Ved at planlægge og udfører forskellige aktiviteter har vi erfaret at børnenes trivsel og generelle udvikling har opnået positive effekter.

Vores fremadrettede læringsmål for Børnehuset Højvang og fokus mål vil derfor være at koble den erfaring vi har gjort os, og de tiltag vi har taget med ind i vores fortsatte arbejde i henhold til de pædagogiske mål der er opstillet.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som strukturer aktiviteter og lege der tager udgangspunkt i naturfænomener
- Personale som lader børn eksperimentere og udforske deres sanser
- Personale som giver børnene mulighed for at færdes i alt slags vejr, og italesætter vejrforhold og tilhørende beklædning
- Personale som er nysgerrige sammen med børnene, og sammen kan undre sig og sætte ord på det de oplever og laver
- Personale som planlægger forskellige aktiviteter og laver forsøg.

Tegn på læring:

- Børn som viser interesse på nærmiljø og naturen.
- Børn som er nysgerrige, gøre brug af deres viden.
- Børn som danner erfaringer og lære at ting rummer diversitet.
- Børn som får gode erfaringer med at være ude i alt slags vejr, kan mærke forskel på kulde/varme og koldt/tørt
- Børn som med alderen skaber forståelse for, at der er en verden udenfor individet, hvordan den hænger sammen, hvordan vi passer på den sammen
- Børn som selv lægger mærke til naturen og dens forandringer.

Ude liv er skabt til at udvikle børnenes motoriske og sansemæssige udvikling. Når børn undersøger naturen, plukker blomster, klatre, løber op og ned ad bakker mm, er dette med til at danne en masse erfaringer og oplevelser for det enkelte barn. Det er igennem disse erfaringsdannelser at vi som voksne skal være med til at understøtte og arbejde videre med det enkelte barn/børnegruppe.

Ved at vi som voksne er med til at gøre naturen til et spændende læringsrum, hvor vi er opmærksomme på at inddrage børnene som aktiv medskabere af egen læring, skaber vi muligheden for at inddrage og blive mere nysgerrige på børnenes erfaringer.

Børn er født med lysten til at lære, undersøge og afprøve nye ting. Det er vigtigt at vi skaber mulighed for at børn får så mange erfaringsdannelser med sig som muligt.

Ved at have mere fokus på naturen arbejder vi blandt andet med:

- Vi afholder bedsteforældredag hvor børnene planter en medbragt blomst, stikling, eller plante sammen med deres kære.
- Vi har forskellige forløb igennem året med fokus på naturen, f.eks. sortere skrald projekt, laver forsøg.
- Vi laver naturbingo, samler kogler, sten, grene, blade.
- Vi undersøger hvad man finder i jorden, og snakker med hinanden om hvad man kan finde.

I vuggestuen arbejder vi meget med at skabe de første erfaringsdannelser for børnene, at de mærker hvordan naturen ændrer sig i forhold til vejret eks. Græsset, sandet, legetøjet, bladene mm bliver vådt når det regner, hvordan naturen ændrer farve igennem årstiderne. Hvordan uderummet kan tilbyde et væld af motoriske og sansemæssige oplevelser. Vi er opmærksomme på at sætte ord på alt, hjælpe børnene med at afprøve ting, flytte egne grænser, udfordre dem, og skabe nye læringsmuligheder.

I børnehaven er vi optaget af at understøtte børnenes naturlige og nysgerrige tilgang til naturen, hvad naturen kan tilbyde, hvordan man kan anvende uderummet til leg, forskellige forsøg, læring.

Vi har blandt andet været optaget af at skabe en større forståelse og læring blandt børnene i forhold til hvad skrald er, hvorfor man ikke må smide skrald på jorden, hvordan de forskellige materialer nedbrydes osv.

Børnene har derfor været inddelt i forskellige hold, hvor de har, skulle lave forskellige aktiviteter sammen med den voksne. Dette kunne blandt andet være at gå en tur i nærområdet og samle skrald sammen, sortere skraldet i de rette kasser, lave et kunstprojekt af skrald.

I storebørnsgruppen har de arbejdet med at lave forskellige science forsøg. Dette har været alt fra at lave forsøg med frugt, te breve, fyrfadslys, vand. Børnene har været med i hele processen, der er blevet sat ord på hvad man troede der ville ske, hvordan det ville ske, og gættet på hvad der mon har forgået siden man sidst så til sit forsøg.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter samt det pædagogiske personales rolle:

- Personale som har øje for forskellighed, og italesætter det.
- Personale som holder fast i de traditioner huset har, og inddrager børnene.
- Personale som læser bøger, synger sange, rim og remser med børnene.
- Personale som styrker børnenes sanser, laver rytmiske lege, arbejder med kunst.
- Personale som hjælper børnene til at udtrykke sig både non verbalt og verbalt.
- Personale som præsenterer børnene for egen og andres kultur.
- Personale som har fokus på anti-mobning.
- Personale som giver plads til kreativ udfoldelse.

Tegn på læring:

- Børn som har en forståelse og nysgerrighed for hinanden.
- Børn som er rumlige over for hinanden.
- Børn som kan spejle sig i hinanden, aflæse hinandens følelser, hjælpe hinanden.
- Børn som er deltagende ved musiske, rytmiske og stillesiddende aktiviteter.
- Børn som føler sig som en del af fællesskabet.
- Børn som har en nysgerrighed over for forskellige kulturer, traditioner mm.

I Børnehuset Højvang har vi stor fokus på at skabe ligeværdige fællesskaber for børnene. Vi skal som personale være de positive rollemønstre som er med til at understøtte børnenes nysgerrighed, og lyst til at indgå i fællesskaber. Vi skal hjælpe dem til at blive undersøgende og deltagende, og udvikle deres lyst til at deltage i de forskellige fællesskaber. Som personale skal vi være undersøgende og nysgerrige i vores observationer af børnene, så vi kan understøtte både det enkelte barn samt børnegruppen i tilegnelse af nye og spændende erfaringsdannelser.

I vuggestuen arbejder vi meget med det musiske og sansemæssige for at skabe en fællesskabs følelse for børnene. Vi er opmærksomme på at vi som voksne skal have særligt fokus på at bruge vores mimik og kropslighed ved samspillet med vuggestue børnene, da de sprogligt endnu ikke kan sætte ord på deres egne oplevelser og følelser.

Vi arbejder blandt andet med kunst i børnehøjde, hvor børnene er med til at øve og afprøve forskellige kunstarter. Dette kan være alt fra fingermaling, at de tegner, leger med glimmer, maler med grøntsager/frugter.

Vi er optaget af hvad der fanger den enkelte børnegruppe, og via deres begejstring tilstræber vi at rammesætte forskellige læringsmiljøer.

I børnehaven arbejder vi i øjeblikket meget med meddemokrati. Vi er nysgerrige på hvordan vi inkluderer børnegruppen i hverdagen. Til samling i børnehaven har vi blandt andet synliggjort hele ugen på et whitebord, hvor ugens dage står i hver deres farve. Børnene er ligeledes delt op i farver, så de kan se hvilken årgang de er en del af.

Hver uge er der to nye børn der er ugens hjælper. De skal hjælpe de voksne under samling, frokost og eftermiddagsmad. Børnene skal blandt andet bede om ro, og sikre at der er fælles opmærksomhed på hvad de siger. Børnene inddrages ligeledes når ugens sang skal vælges, og der bliver stemt om hvilken sang eller tema der skal være i fokus til ugen efter.

I område Nord har vi blandt andet fokus på det musiske. 2 til 3 gange om året kommer "musik Signe" ud en uge ad gangen i vores Børnehus, hvor hun hver dag har musik samlinger med børn og voksne. Personalet planlægger sammen med Signe hvordan ugen skal foregå, om der er bestemte gruppe sammensætninger hun skal arbejde med i forhold til det indhold hun præsenterer for børnene.

Via det musiske kan vi se ved vores evaluering at børnene for et fælles sprog, og indgår i nye fællesskaber med hinanden.

Ud over det musiske har vi ligeledes fokus på:

- Kreativ udfoldelse
- Kropslig udfoldelse
- At skabe forskellige kunstoplevelser
- At arbejde med sanser
- At børnene bliver præsenteret for forskellige kulturelle oplevelser

Evalueringsskulturer

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturer, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I børnehuset Højvang arbejder vi med at skabe læringsmiljøer som tager udgangspunkt i den aktuelle børnegrupperes kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

Vi arbejder både ud fra at skabe aldersopdelt læringsrum, samt læringsrum på kryds og tværs blandt børnene. Vi arbejder ud fra at være nysgerrige og undersøgende i forhold til hvad der rør sig blandt børnegruppen. Barnets stemme inkluderes ligeledes i tilrettelæggelse af aktiviteter og lege.

Både på personalemøder, stuemøder, planlægningsmøder har vi fået større fokus på at planlægge, evaluere og italesætte vigtigheden af et struktureret læringsmiljø.

Vi er optaget af at arbejde videre med at skabe et levende læringsmiljø, som har et stabilt fundament blandt personale, børn og forældre.

Både de fysiske rammer ude og inde er med til at understøtte det pædagogiske læringsmiljø. Vi skal have for øje at skabe rum og situationer der er udformet med tanke på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Til vores stuemøder og personalemøder afsætter vi tid til at evaluere vores pædagogiske praksis. Vi anvender blandt andet skema til handling, hvor vi på forhånd har valgt et fokus punkt vi gerne vil undersøge og blive mere nysgerrige på eller få afdækket.

Ved at have afsat tid til at have den pædagogiske sparring i personalegruppen, er vi med til at sikre at vi har et særligt fokus på at understøtte en reflekterende og evaluerende pædagogisk praksis.

Et godt læringsmiljø er i høj grad med til at skabe trivsel og udvikling blandt børnene. Vi har fokus på at læring skal være en naturlig del af børnenes dagligdag, hvor vi er med til at sikre at børnene bliver inkluderet i både de formelle planlagte læringsmiljøer, samt de uformelle læringsmiljøer.

Børn er født med evnen til at være nysgerrige og undersøgende. Det er derfor vigtigt at vi har for øje at tilrettelægge en dagligdag der tager udgangspunkt både for det enkelte barn samt den samlede børnegruppe.